

کارشناسان حوزه فاوا در گفت‌وگو با «ایران» عنوان کردند:

متاورس؛ بهترین فضا برای معرفی اتفاقات مذهبی و تاریخی

سوسن صادقی

خبرنگار

به تازگی «علی اصغر انصاری» معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت که متاورس یک دنیای جدید، یک اپلیکیشن روی سرویس، یا یک بازی جدید نیست، بلکه نسل بعدی یا نسخه بعدی اینترنت است که تجربه را برای دیوایس‌های مختلف time پشتیبانی می‌کند. اما متاورس چگونه فضایی است؟ و دارای چه تهدیدها و فرصت‌هایی است و چگونه می‌توان از این زیرساخت برای کسب درآمد استفاده کرد؟ کارشناسان حوزه فاوا اعتقاد دارند که ما نیز می‌توانیم درایی‌های معنوی، اقتصادی، هنری، تخصصی و گردشگری خود را در قالب NFTهای (قابل عرضه در بازارگاه‌های متاورسی) عرضه و برای کشور درآمذایی کرد.

■ **گذر از نسل ۲ اینترنت به نسل ۳**

حمید بهنگار متخصص هوش مصنوعی، رویاتیک معتقد است متاورس گذار از اینترنت نسل دوم به نسل سوم است و به تعبیر بزرگ‌ترین معماران این سیستم، اکنون که به اینترنت از بیرون نگاه می‌کنیم، به مکانی تبدیل شده که در درون آن زندگی خواهیم کرد. بهنگار به «ایران» گفت: به عبارتی در متاورس فضاهای مجازی موازی شکل می‌گیرد که به کمک آن با آواتارها، بازی‌ها، شبکه‌های اجتماعی، واقعیت مجازی، واقعیت افزوده، هوش مصنوعی و اینترنت اشیا می‌توانیم به این جهان تعاملی وارد شویم و اثراتی که ما در دنیای واقعی می‌گذاریم می‌تواند در آن دنیای مجازی بازتاب داشته باشد و اثرات دنیای مجازی را در دنیای واقعی مشاهده می‌کنیم. وی افزود: گذار از وب ۲ به وب ۳ کشورها به زیرساخت ویژه‌ای نیاز ندارد اما چون فضای متاورس به واقعیت افزوده و شبیه سازی‌های پیچیده مجازی‌سازی وابستگی زیادی دارد، شاید کشورها به‌دلیل داشتن پهنابوری بالا بتوانند در زیرساخت تأمین انرژی، به طور خاص انرژی‌های پاک پیشگامی را در دستور کار خود قرار دهد.

به گفته این متخصص هوش مصنوعی همانگونه که اینترنت وب دو بستری بود که

افراد می‌توانستند در ارتباط با هم زندگی کنند در وب سه نیز با استفاده از ابزارها و فناوری‌های ترکیب و تلفیق همگرایی این ارتباط و تعامل بیشتر خودنمایی می‌کند و حس تجربه جدیدی از شبکه‌های مجازی را در اختیار کاربران خود قرار می‌دهد. بهنگار در ادامه گفت: زیرساخت‌های فناوری متاورس هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، واقعیت افزوده، واقعیت مجازی و علومى هستند که با اتصال کاربرد آنها می‌توانیم اثری فراخ‌تر و گسترده‌تر در استفاده از آنها داشته باشیم.

به گفته این متخصص از آنجایی که کشور ما در فعالیت‌های نرم و مغزافزازی جایگاه خوبی دارد بنابراین متاورس فرصت‌های علمی، تجاری، اقتصادی و… برای کشور ما

ایجاد می‌کند.

به عقیده وی همانگونه که انقلاب‌های صنعتی شکل گرفت و کشورها برای استفاده از فرصت‌های آن تغییر فرم دادند تا بتوانند در رقابت با سایر کشورها از آنها استفاده کنند، متاورس همچنین فرصتی را برای کشور ما ایجاد خواهد کرد و می‌توان از آن سودهای اقتصادی زیادی برد. به‌عنوان مثال اکنون حاکمیت کره جنوبی در این زمینه سرمایه‌گذاری کلانی کرده است و با تولید فضاهای مجازی در متاورس پیشتاز بوده و حتی به‌دنبال ایجاد حکمرانی متاورسی است. این متخصص هوش مصنوعی در ادامه با بیان اینکه چنین فرصتی در این جهان مجازی برای کشورها نیز وجود دارد، گفت: ما نیز می‌توانیم درایی‌های معنوی خود را در قالب NFTهای (قابل عرضه در بازارگاه‌های متاورسی) قابل فروش در زمینه اقتصاد، هنر، تخصص و گردشگری برای کشور ارزآوری کرده و درآمد مطلوبی را برای کشور به‌دست آوریم. وی افزود: ما نیز باید نقشه راهی و سندی برای استفاده بهینه از متاورس تدوین کنیم و این سند و نقشه راه باید بتواند اهداف کلان کشور را ترسیم کند و سپس بازیگران و ذینفعان نسبت به آن تغییر جایگاه دهند و خودتنظیم‌گری کنند.

به اعتقاد بهنگار، هنوز این فناوری مفهوم جدیدی بوده و دارای ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و امنیتی است و حتی فعالیت‌تورسین‌ها موضوع را در خرد جمعی گذاشته‌اند تا بازخوردها را از اجتماع و توقعات و تفکرات و ایده‌پرداز‌ها که به‌صورت مرتب در شبکه‌های اجتماعی اتفاق می‌افتد، دریافت کنند تا بتوانند مفاهیم تصویری شفاف‌تری ایجاد کنند. به عبارتی توقعات و تصورات مردم را احصا می‌کنند تا بعد مسیر آینده متاورس را خلق کنند.

به گفته وی باید اثرات آن در صنایع مختلف از ابعاد مثبت و منفی بررسی شود و بهترین موارد را علمی انجام داد از این‌رو می‌توان با جایگاه‌سازی علمی، مالی و فرهنگی

و… به بهترین شکل درآمد کسب کرد.

■ **معرفی فرهنگ خود به جهان**
محمدرضا قدوسی، کارشناس بلاکچین نیز اعتقاد دارد متاورس یک تجربه موازی با جهان فیزیکی ماست و با تکنولوژی‌هایی مانند هوش مصنوعی، واقعیت افزوده، واقعیت مجازی و… می‌توان چیز دیگری در دنیای مجازی تجربه کرد. به عبارتی با این تکنولوژی‌ها آن چیزی که در پیش چشم‌مان ماست، به شکل قدوسی با بیان اینکه متاورس هم دارای فرصت‌ها و هم تهدیدهای مخصوص به خود است و هر دو دسته باید شناخته شوند، به «ایران» گفت: در فراجهان این تجربه موازی ممکن است بازی‌ها، مکان‌ها و اتفاقاتی را تجربه کنیم که در جهان حال حاضر واقعی تجربه آنها ممکن نیست. به‌عنوان نمونه می‌توان با دایناسورها تخیلی بازی‌های عجیب و غریبی انجام داد. با اتفاقات تاریخی که هیچ وقت در جهان واقعی به‌دلیل بعد زمان امکان درکش وجود ندارد این بار در این تجربه مجازی درک شود و… بنابراین تجربه‌هایی که پیش از این امکان تجربه آنها وجود نداشت، جذاب خواهد بود. وی افزود: در شرایط کرونایی که با سوبیه‌های جدید به نظر می‌رسد کماکان با ما باشد و باید فاصله‌های فیزیکی را رعایت کنیم. در شرایط افراد می‌توانند با زدن عینک‌های واقعیت مجازی و یا واقعیت افزوده دید و بازدیدهای نوروزی و شب بیدایی و… را از سراسر جهان با هم داشته باشند. بنابراین از این تجربه مجازی

متاورس؛ بهترین فضا برای معرفی اتفاقات مذهبی و تاریخی

می‌توان برای بیشتر کردن تعاملات خانوادگی استفاده کرد.

به گفته این کارشناس پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است متاورس خیلی سریع می‌تواند جای خود را باز کند. بنابراین تا فرصت هست باید در زندگی مردم وارد شود شاید اگر شرایط کنونی کرونایی و استفاده بیشتر از فضای مجازی نبود به‌عنوان یک موضوع لوکس به آن نگاه می‌شد ولی اکنون می‌تواند زمینه‌ساز ارتباط شود.

به عقیده وی هر فناوری که وارد کشور می‌شود می‌تواند فرصت هایی را برای کشور بیابرد، مهم این است که از چه زاویه‌ای به فناوری نوین نگاه کنیم، به هر حال هر فناوری دارای فرصت‌ها و تهدیدهایی است که می‌توان با شناسایی آن جلوی تهدیدها را گرفت و از فرصت‌ها استفاده کرد.

قدوسی در ادامه گفت: ما دارای اعتقادات و مذهبی خاص خود هستیم و به آن باایم و همه کشورها می‌خواهند طبق هويت خود عمل کنند از این‌رو نمی‌توان چیزی را دیکته کرد ولی کسانی که به موارد بومی کشورمان علاقه‌مند هستند می‌توان از طریق این تجربه مجازی و به سمت خود جذب کرده و شریعت خود را در این فضا به‌صورت جدی پیاده‌سازی کنیم.

وی این فضا را برای گردشگری نیز بسیار مناسب عنوان کرد و افزود: اگر دیر بچینیم

تحول در واقعیت مجازی با پوشدنی مبتنی بر 5G

آتا عبادی

خبرنگار

شرکت موتورولا با همکاری «وویزون» نوعی بند منحصربه‌فردی که به گردن اوبژان می‌شود و مجهز به فناوری نوین 5G است تولید کرده که می‌تواند در دستگاه‌های بازی (گیم) تغییر ایجاد کند، به‌طوری که اکنون عینک‌های واقعیت افزوده زیادی در بازار وجود دارد اما لنزها، صفحه‌نمایش‌ها، باتری‌ها و پردازنده‌ها آن را سنگین کرده و صورت کاربران را آزار می‌دهد.

جزئیات این خبر در وبلاگ موتورولا آمده است. این شرکت در پستی توضیح داده است ، این پوشیدنی که کمیسون ارتباطات فدرال تأیید کرده، یک عینک هوشمند لنوو و با بند گردنی لمسی موتورولاست و از سوی شبکه پهن باند وویزون 5G هدایت می‌شود.این فناوری به کاربران اجازه می‌دهد تا محتوا را به صورت صفحات همه‌جانبه در اطراف خود نمایش دهد. پهنای باند بالا، اتصال با تأخیر بسیار اندک از جمله ویژگی‌های

از آن برای تمرینات ورزشی و تجربیات تماشاگر استفاده کرد. ابزار پوشیدنی می‌تواند سینماهای واقعیت مجازی را نیز مقیاس‌پذیر کند.

- یکشنبه ۸ اسفند ۱۴۰۰**
- سال بیست و هشتم**
- شماره ۷۸۶۰**

ارزش آفرینی جهشی در فضاییه در گرو توجه به استارت‌اپ‌ها

مهدی آل یعقوب

مدیرعامل استارت‌اپ فضاپایه سمیتو

بنداشتین

به تازگی بحث حمایت از کسب و کارهای فضاییه از سوی سازمان فناوری اطلاعات در قالب ارائه تسهیلات مطرح شده است. باید گفت ارائه تسهیلات در هر صورت می‌تواند اقدام بسیار خوبی باشد، بخصوص آنکه این تسهیلات با کمترین بوروکراسی اداری و شروط دشوار باشد، می‌تواند به کمک این دسته از کسب و کارها بیایند. در واقع سیستم ارائه تسهیلات باید طوری طراحی شود درحالی که جلوی سوءاستفاده‌های احتمالی را می‌گیرد از آن طرف هم، اخذ آن برای استارت‌اپ‌های کوچک و در حال رشد سخت نباشد، به‌طوری که در سال‌های قبل مثلاً قیاس برای دریافت کردن اظهارنامه مالیاتی با مبالغ مشخص بوده است در حالی که این شرایط برای شرکت‌های جا افتاده و توسعه یافته مناسب است نه استارت‌اپ تازه کار. تسهیلات باید طوری در نظر گرفته شود که مثلاً استارت‌اپ در زمان مناسب برای آن اقدام کند و مانند اعتبار در نزد سازمان بماند تا به محض اینکه استارت‌اپ فضاپایه احساس نیاز کرد، سریع بتواند آن تسهیلات و اعتبارات را دریافت کند.

از طرف دیگر برخی کسب و کارهای فضاییه نیاز به تسهیلات غیرنقدی دارند. به عبارتی این دسته از کسب و کارها اگر نتوانند از سخت افزارها و سروهای سازمان فناوری اطلاعات یا سایر بخش‌های دولتی استفاده کنند، بسیار مفید خواهد بود، چرا که هم نقدی نیست که نیاز به اعتبار داشته باشد از سوی دیگر بخشی از هزینه‌های استارت‌اپ‌ها را هم پوشش می‌دهد. البته این روزها بحث نگاه ویژه به کسب و کارهای فضاییه نیز مطرح می‌شود ولی باید گفت از دولت قبل گرفته تاکنون هیچ توجه ویژه‌ای به این بخش نشده است، هرچند شاید در دولت قبلی کمی نگاه تبلیغاتی وجود داشت و سعی می‌شد که حمایت‌هایی از این بخش انجام شود که آن هم به‌دلیل اختلاف با پژوهشگاه فضایی راه به جایی نبرد ولی امیدواریم در این دولت حداقل برنامه‌های حمایتی راه به جایی ببرد.

امروزه دیگر کشورهای توسعه یافته و کمتر توسعه یافته همه به‌دنبال ایجاد و استفاده از کسب و کارهای فضاپایه هستند تا همه خدمانی مانند هوشناسی، کشاورزی و انواع پیش‌بینی‌ها را که وارد زندگی روزمره مردم شده است، ارائه دهند. به هرحال اطلاعات به‌دست آمده از ماهواره سنجش از راه دور می‌تواند در بخش‌های کنترل آب و هوا و اقلیم و بخش کشاورزی ارزش آفرینی جهشی ایجاد کرده و هزینه‌ها را کاهش دهد.

اکنون کشور در زمینه کشاورزی، تغییرات اقلیمی تالاب‌ها، رودخانه‌ها، فرسایش خاک و جنگل و بیابان زدایی، خشن شدن آب و هوا و… روبه‌رو است و نبود پیش و آماری از این اطلاعات باعث می‌شود تصمیمات مقطعی گرفته شود که در درازمدت زیانبار خواهد بود ولی اگر از اطلاعات به‌دست آمده از سوی کسب وکارهای فضاییه پایش شده و جمع‌آوری و مستند شود و در اختیار مدیران قرار بگیرد، می‌توان به‌صورت بهینه این بخش‌ها را مدیریت کرد.

ولی کسب و کارهای فضاییه با چالش‌هایی روبه‌رو هستند اول اینکه دولت باید نقش خود را به‌عنوان نهاد ناظر ارجاع قوانین بالادستی بداند. این سوی دیگر سازمان‌های مرتبط با فضا مانند هوشناسی کسب وکارهای حوزه فضاییه را نیز به رسمیت بشناسند و آنها را رقیب خود ندانسته و تخریب نکنند. در این راستا در دولت قبل وعده‌های زیادی برای دسترسی به اطلاعات باز (Open Data) عنوان شد و به علت همکاری نکردن سازمان‌ها هرگز عملی نشد، این در حالی است که باید دولت ارگان‌ها را برای اشتراک‌گذاری دیتاها ملزم کند تا شاهد پردازش اطلاعات و استفاده بهینه از آنها باشیم، چرا که امروزه در دنیا دیتاها زمانی می‌تواند ثروت تلقی شود که از سوی دانشمندان و پژوهشگران پردازش شوند در غیر این صورت دیتای خام برای کشور ارزشی ندارد.

امروزه می‌توان از اطلاعات هوشناسی برای سرویس‌های مختلفی مانند مقاصد آب و هوایی استفاده کرده و در اختیار کشاورزان قرار داد تا چرخه کشاورزی، دامداری و… خود را بدرستی مدیریت کنند از این‌رو بهتر است سازمان‌های دولتی محصولات کسب و کارهای فضاپایه را امتحان کرده و مقایسه کنند بعد به‌دنبال تخریب آن برآیند.

چرا نباید رمز عبور را روی مرورگر ذخیره کنیم؟

میتریا جلیلی

خبرنگار

این روزها بیشتر افراد هنگام جست‌وجو در اینترنت برای ورود به برخی سایت‌ها، درگاه‌های بانکی، ورود به کلاس‌های آموزشی آنلاین و… باید رمز عبور تعریف کنند. مشکل از آنجا ناشی می‌شود که به خاطر سپردن تعداد زیادی گذرواژه و رمزعبور کار چندان راحتی نیست.

به همین دلیل هم بسیاری از کاربران تصمیم می‌گیرند برای حل مشکل از یک گذرواژه و رمزعبور مشخص برای ورود به همه سایت‌ها و… که نیاز به پسورد دارند استفاده کنند و با یک بار ذخیره کردن آنها، دیگر به مشکلی برخورد نکنند و بلافاصله بتوانند به حساب‌های کاربری خود دسترسی داشته باشند، اما ماجرا به این سادگی نیست و گاه استفاده از یک پسورد

واحد می‌تواند کاربر را به یک طعمه مناسب برای مجرمان سایبری و هکرها تبدیل کند. مشکل بزرگ بعدی هم این است که غالباً کاربران از ساده‌ترین رمزهای عبور استفاده می‌کنند تا بتوانند آنها را به خوبی به خاطر بسپارند. همین

سادگی رمزها که می‌تواند شامل سال تولد، تاریخ از دواج، اعدادی همچون ۱۱۱۱ یا ۱۲۳۴ و… باشد، حساب‌های بانکی کاربران را با سرعت بیشتری در اختیار کلاهبرداران دنیای اینترنت قرار می‌دهد. اگر این رمزهای عبور از سوی کاربران در مرورگرها ذخیره شده باشد هم مشکل دوچندان می‌شود چراکه احتمال لو رفتن این پسوردها بسیار بالا می‌رود.

به همین دلیل هم محققان امنیتی غالباً از کاربران می‌خواهند که علاوه بر پرهیز از انتخاب رمزهای عبور ساده، هرگز این پسوردها را روی مرورگرها ذخیره نکنند. در ایران نیز پلیس فتا بارها نسبت به ذخیره گذرواژه روی مرورگرها هشدار داده است چراکه ذخیره گذرواژه‌ها در مرورگر می‌تواند کاربران را بشدت در برابر هکرها آسیب‌پذیر کند، حتی اگر از رمزهای عبور منحصربه‌فرد برای هر یک از حساب‌های خود استفاده کنند. پلیس در هشدار خود آورده است که عموماً هکرها پس از نفوذ به یک سیستم در گام نخست، بخش ذخیره گذرواژه‌ها را در مرورگر بررسی می‌کنند و پس از دستیابی به رمزهای ذخیره شده، برواحتی می‌توانند کلاهبرداری انجام دهند. بنابراین برای جلوگیری از این آسیب‌پذیری، کاربران باید ابزارهای مدیریت رمزعبور داخلی مرورگر خود را به‌طور کامل غیرفعال کنند و به هیچ‌وجه رمزهای ورود به اکانت‌های خود را داخل مرورگر ذخیره نکنند. در این میان، استفاده از نسخه‌های روز و مجهز به آخرین آپدیت‌ها نیز به‌عنوان یکی از راهکارهای اصلی برای مقابله با هکرها یاد شده است. بنابراین هکرها باید به این موضوع توجه ویژه داشته باشند و از آخرین نسخه مرورگر که ارائه شده، استفاده کنند.